

פערים בהשתלבות אקדמאים בתעסוקה איכותית- מי משתלב ואיך ניתן לשפר את איכות ההשתלבות?

איילה פרטוש, טלי לרום, סרגיי סומקין

בשיתוף קרן רוטשילד ומרכז אדמונד דה רוטשילד לחיבור השכלה גבוהה – תעסוקה

הכנס השנתי של האגודה הישראלית לכלכלה

17/07/2025

הגדרה- תעסוקה איכותית

- שיעורי תעסוקה מעל 85% מסיום התואר ואילך
- רמת שכר גבוהה ועולה על פני השנים מסיום התואר, כאשר שיעור התשואה הכלכלית על ההשכלה גבוה

בחינת איכות התעסוקה של אקדמאים מקבוצות אוכלוסייה שונות במשק הישראלי:

יהודים/יהודיות (לא חרדים) לפי סוג פריפריה, ערבים/ערביות,

חרדים/חרדיות, יוצאי/יוצאות אתיופיה

□ נתונים מנהליים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס)

• כלל אוכלוסיית ישראל

• מקורות: רשות המיסים, נתוני מערכת החינוך, מרשם האוכלוסין

• משתני הרקע: משק הבית ומערכת החינוך

□ נתמקד בשני מדגמים על פני זמן

1. ילדי **שנתון 1984**: הבחנה לפי שלוש רמות של ההשכלה הגבוהה ביותר- תואר

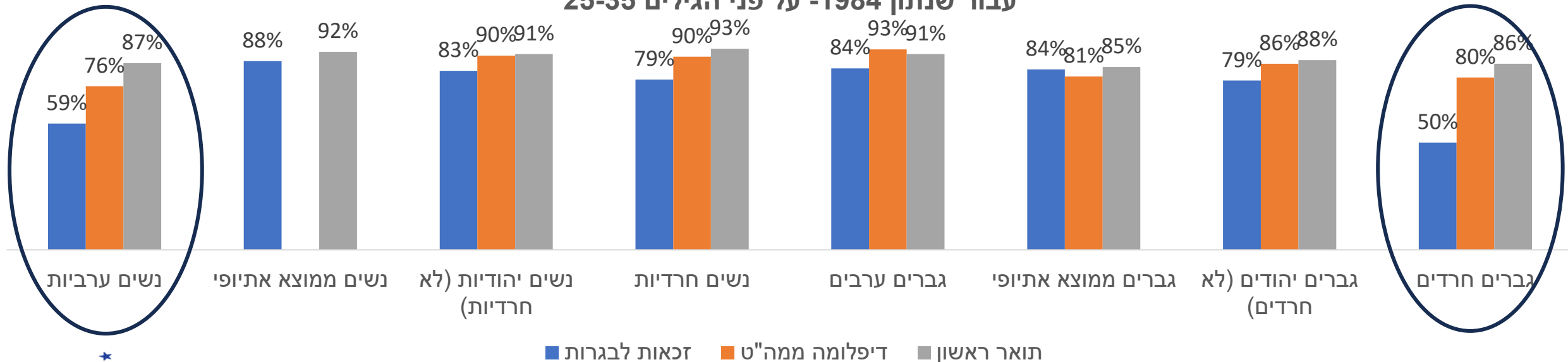
ראשון בלבד, דיפלומה ממה"ט וזכאות לבגרות

2. מסיימי תואר ראשון (בלבד) ממוסדות בישראל בשנת **2009**

שיעור תעסוקה גבוה לבוגרי השכלה על תיכונית ובפרט אקדמית עבור שנתון 1984 (מעל 85%)

- שיעורי תעסוקה גבוהים למסיימי השכלה על-תיכונית ביחס לזכאים לבגרות בלבד
- שיעורי התעסוקה למדופלמי מה"ט נמוך במקצת ביחס לאקדמאים, אך גבוה למרבית קבוצות האוכלוסייה

שיעורי תעסוקה ממוצעים עבור השנים 2009-2019, לפי רמת ההשכלה הגבוהה ביותר
עבור שנתון 1984- על פני הגילים 25-35

השוואת השכר בהינתן רקע דומה* עבור שנתון 1984: אקדמיה הוא המסלול המוביל לתעסוקה איכותית

□ **זכאות לבגרות**- השכר לאקדמאים גבוה משמעותית בהשוואה לפרטים הזכאים לבגרות- יותר מפי 2 בגיל

35

□ **מה"ט**- השכר של אקדמאים גבוה ביחס למדופלמי מה"ט עבור יהודים (לא חרדים) וערבים, ודומה עבור

חרדים

תצוגה גרפית

נשים		גברים		פער בין שכר ממוצע בין אקדמאי למדופלם מה"ט
גיל 35	גיל 28	גיל 35	גיל 30	
24%	3%	12%	1%	יהודים (לא חרדים)
42%	29%	12%	7%	ערבים
9%	9%	-3%	-34%	חרדים
כמות תצפיות קטנה מ-10		7%	-6%	יוצאי אתיופיה

*שימוש ברגרסיה לינארית

משתני הרקע: מספר אחים בגיל 17, האם אחד מההורים אקדמאי, האם נבחן בפסיכומטרי, בגרות הייטק, בגרות אקדמיה, גיל סיום השכלה על-תיכונית

פרטים מפריפריה גאוגרפית בלבד דומים במשתני הרקע שלהם לפרטים שכלל אינם מהפריפריה

גברים יהודים (לא חרדים) שנתון 1984

מס' אחים בגיל 17	אחד מההורים הוא אקדמאי	נבחן בבחינה פסיכומטרית	זכאות לבגרות הייטק	זכאות לבגרות אקדמית	
2.5	26%	31%	5%	26%	פריפריה חברתית-כלכלית וגאוגרפית
1.8	42%	50%	11%	33%	פריפריה גאוגרפית בלבד
2.1	45%	50%	12%	38%	לא פריפריה

נשים יהודיות (לא חרדיות) שנתון 1984

מס' אחים בגיל 17	אחד מההורים הוא אקדמאי	נבחן בבחינה פסיכומטרית	זכאות לבגרות הייטק	זכאות לבגרות אקדמית	
2.6	28%	47%	3%	43%	פריפריה חברתית-כלכלית וגאוגרפית
1.7	41%	61%	6%	47%	פריפריה גאוגרפית בלבד
2.2	44%	60%	6%	53%	לא פריפריה

השוואת השכר בהינתן רקע דומה* לשנתון 1984 עבור יהודים (לא חרדים) מהפריפריה: אקדמיה הוא המסלול המוביל לתעסוקה איכותית

□ **זכאות לבגרות** - בגיל 35 ההכנסה מעבודה של בוגרי אקדמיה היא יותר מפי 2 ביחס

לזכאים לבגרות

□ **מה"ט** - בגיל 35 ישנו פער של 8%-12% בהכנסה מעבודה בין בוגר אקדמיה למדופלם

מה"ט, הן עבור נשים והן עבור גברים

נשים		גברים		פער בין שכר ממוצע בין אקדמאי למדופלם מה"ט
גיל 35	גיל 28	גיל 35	גיל 30	
9%	-14%	12%	1%	פריפריה "מלאה"
7%	-19%	8%	-3%	פריפריה "חלקית"
10%	-9%	10%	-4%	לא פריפריה

תצוגה גרפית

נשים יהודיות (לא חרדיות)
הבחנה לפי סוג הפריפריה

גברים יהודים (לא חרדים)
הבחנה לפי סוג הפריפריה

הגדרת פרטים מפריפריה -

פריפריה "מלאה" - פריפריה גאוגרפית וחברתית כלכלית

פריפריה "חלקית" - פריפריה גאוגרפית בלבד

מדידת איכות התעסוקה לבוגרי תואר ראשון לאורך עשור משנת סיום הלימודים (2009)

- מדידת שיעורי התעסוקה ורמת השכר הממוצעת של אקדמאים

- בוגרי תואר ראשון ממוסדות בישראל

- מקבוצות אוכלוסייה שונות

- אשר סיימו את לימודיהם בשנת 2009**

(ללא שליטה במשתני הרקע)

* שכר רק עבור שכירים

** פרטים שסיימו את התואר בטווח הגילים 22-34

פערי שכר בין אקדמאים, בוגרי שנת 2009, מקבוצות אוכלוסייה שונות

□ קיימים פערי שכר בין ערבים, חרדים ויוצאי אתיופיה לבין יהודים (לא חרדים) אשר

נשמרים על פני שנות הוותק עבור נשים ומתרחבים עבור גברים

□ עבור יהודים (לא חרדים) בהבחנה לפי סוג פריפריה:

- פערי השכר בין נשים שאינן מהפריפריה לאלה שהן מפריפריה "מלאה" נעים בין 9%-12%
- פערי השכר בין גברים שאינם מהפריפריה לאלה שהם מפריפריה "מלאה" נעים בין 2%-6%

חלק מפערי השכר בין אקדמאים מקבוצות אוכלוסייה שונות יכולים להיות מוסברים על ידי בחירת תחום הלימוד, סוג המוסד (אוני' או מכללה) ומאפייני רקע נצפים

* שכר רק עבור שכירים

** פרטים שסיימו את התואר בטווח הגילים 22-34

מה הם פערי השכר לבוגרי 2009 לאורך עשור בהינתן משתני הרקע ומסלול הלימוד?

- מדידת פערי השכר עבור כל קבוצת אוכלוסייה
- בין מסלולי לימוד שונים (תחום לימוד + סוג מוסד, מה"ט בממוצע)
- עבור בוגרי אקדמיה או מה"ט שסיימו* בשנת 2009
- תוך התייחסות למשתני הרקע (רגרסיה לינארית)

כיצד נוכל להשוות בין תוואי שכר במסלולי לימוד שונים לאורך 10 שנים?

□ חישוב הערך נוכחי (לשנת סיום הלימודים-2009) של תקבולי השכר על פני עשור

□ קיימים הבדלים גם בשכר ההתחלתי וגם בקצב גידול השכר על פני השנים למסלולי לימודים שונים אשר מקשים על יכולת ההשוואה בין המסלולים**

* פרטים שסיימו את התואר בטווח הגילים 22-34

** ישנם הבדלים בערך של תקבול שכר שאקבל בעוד שנה לעומת תקבול שכר שאקבל בעוד עשור בשל השפעת הזמן, ולכן יש צורך להתחשב בעיתוי של רמות השכר השונות.

*** הריבית להיוון הינה 4.5%, בהמשך נחשב גם עבור ריבית להיוון 2%

פערים בערך הנוכחי בין גברים לנשים מאותה קבוצת אוכלוסייה ה"דומים" במשתני-הרקע ובמסלול הלימודים

• פערים מגדריים, בקרב יהודים (לא חרדים)

- בקרב בוגרי תואר ראשון בלבד, ישנם מסלולי הלימוד המגיעים לפער של מעל 50% לטובת הגברים (גם כאשר לקחנו בחשבון את משתני הרקע של הפרטים), לדוגמא תואר הייטק באוני' • בקרב בוגרי תואר שני** ישנם פערי שכר שמגיעים עד ל-40% לטובת הגברים, לדוגמא עבור תחומי המדעים (STEM)

מפת פערים

*עבור בוגרי תואר משנת 2009

** בוגרי תואר ראשון משנת 2009 שהשלימו לימודי תואר שני עד שנת 2014, מעקב אחר תוואי השכר משנת 2014-2019

הערך הנוכחי למסיימי אוני' לעומת מכללה (בתחום לימוד זה), חיובי אך בתחומים מסוימים קטן *עבור פרטים דומים

• פערי שכר הנובעים מסוג המוסד (בהינתן תחום לימוד זה)

- ישנם תחומי לימוד בהם **פערי השכר** בין אוני' למכללה הם **קטנים**, לדוגמא-
תואר הייטק (עבור חלק מקבוצות האוכ'), כלכלה, חשבונאות וניהול, חינוך ועו"ס
- ישנם תחומי לימוד בהם **פערי השכר** בין אוני' למכללה **גדולים**, לדוגמא-
משפטים, מתמטיקה, סטטי' ופיזיקה, ביולוגיה, כימיה וחקלאות

מה"ט עדיף על חלק ממסלולי הלימוד באקדמיה

- עבור גברים ונשים יהודים (לא חרדים), מה"ט ממוקם **באמצע** טבלת דירוג התחומים (לפי ערכים נוכחיים)
- עבור גברים ערבים, מה"ט הוא גם כן ממוקם **באמצע** טבלת דירוג התחומים (ערך נוכחי של 800 אלפ"ש), לעומת זאת עבור הנשים הערביות מה"ט הוא **בתחתית** דירוג התחומים (ערך נוכחי של 400 אלפ"ש)
- עבור נשים חרדיות, מה"ט הוא המסלול **המדורג שני (!)** בהשוואה למסלולי לימוד באקדמיה

**יודגש, כי הבחנה לפי מגמות לימוד במה"ט עשויה לייצר תמונה ברורה יותר
אילו מגמות במה"ט בעלות פוטנציאל השתכרות גבוה יותר ביחס לתחומי לימוד באקדמיה**

*דיפלומה ממה"ט בשנת 2009

שונות בפערים בתחומי לימוד בין יהודים (לא חרדים) מהפריפריה לבין שאינם מהפריפריה

ניתן לחלק לשלוש קבוצות את תחומי הלימוד בהשוואה בין תוואי השכר לפי סוג הפריפריה:

□ תחומי לימוד בהם יש פערים קטנים, עד לא קיימים

- גברים: תואר הייטק, משפטים ממכללה, הנדסה ואדריכלות (מכללה)

- נשים: מדעי הרוח מאוני'

□ תחומי לימוד עם פוטנציאל שכר גבוה, בהם יש מיעוט של פרטים מהפריפריה

- גברים: משפטים מאוני'

- נשים: תואר הייטק, לימודי הנדסה באוני'

□ תחומי לימוד בהם יש פערים לטובת הפרטים שאינם מהפריפריה

- גברים: מדעי החברה (אחר) מאוני'

- נשים: כלכלה, חשבונאות וניהול מאוני' ולימודי משפטים במכללה

המלצות מדיניות לעידוד השתלבות בתעסוקה איכותית

□ חשיפה והנגשה:

□ יש לעודד השתלבות בלימודים אקדמאיים בקבוצות אוכלוסייה עם ייצוג חסר, בדגש על תת-ייצוג במסלולים המובילים לתעסוקה איכותית

□ יש להנגיש למועמד ללימודים את המידע אודות פוטנציאל התעסוקה שלו בשוק העבודה כתלות בבחירות השונות שיעשה- בחירת תחום הלימוד וסוג המוסד (מכללה, אוני')

□ **תקצוב דיפרנציאלי** ללימודים באקדמיה בהתאם לתרומה למשק (תשואה וביקושים)

□ **הרחבת היצע מקומות/מסלולי הלימוד** בתחומים המובילים לתעסוקה איכותית

□ יש לבחון את התאמת תוכניות הלימוד באקדמיה כך שיקנו את הידע והכישורים הנחוצים בשוק העבודה, בין היתר באמצעות מסלולי התמחויות אצל מעסיקים

המלצות למחקרי
המשך

תודה!

נספחים

מי הן קבוצות האוכלוסייה?

בהתאם להצעת המחקר, קבוצות האוכלוסייה שנעסוק בהן (עם הבחנה מגדרית):

❑ יהודים (לא חרדים) עם התייחסות נפרדת לפריפריה (גאוגרפית וחברתית-כלכלית)

❑ ערבים

❑ חרדים

❑ אתיופים

חזרה

הגדרת פריפריה

□ הגדרת הפריפריה היא ביחס לגיל 17 של הפרט, קרי, האם בגיל זה הוא התגורר ביישוב שמסווג כפריפריה גאוגרפית או פריפריה חברתית-כלכלית?

□ סיווגנו לשלוש קבוצות את היהודים הלא-חרדים, בהבחנה מגדרית:

- **פריפריה מלאה**- פרטים שהם מיישוב שהוא גם פריפריה חברתית-כלכלית וגם פריפריה גאוגרפית (נתיבות, שדרות, קריית שמונה, טבריה)
- **פריפריה חלקית**- פרטים שהם רק מיישוב פריפריה גאוגרפית (עומר, ראש פינה, כפר תבור, כפר ורדים)
- פרטים שאינם מפריפריה, לא חברתית-כלכלית ולא גאוגרפית

חזרה

הערה: הגדרת פריפריה (הן גאוגרפית והן חברתית כלכלית) היא לפי דירוג שהלמ"ס מפרסם אשכולות 1-5

השכלה על תיכונית ובפרט השכלה אקדמית היא מקפצת שכר משמעותית לכל קבוצות האוכלוסייה

גברים ממוצא
אתיופי

גברים חרדים

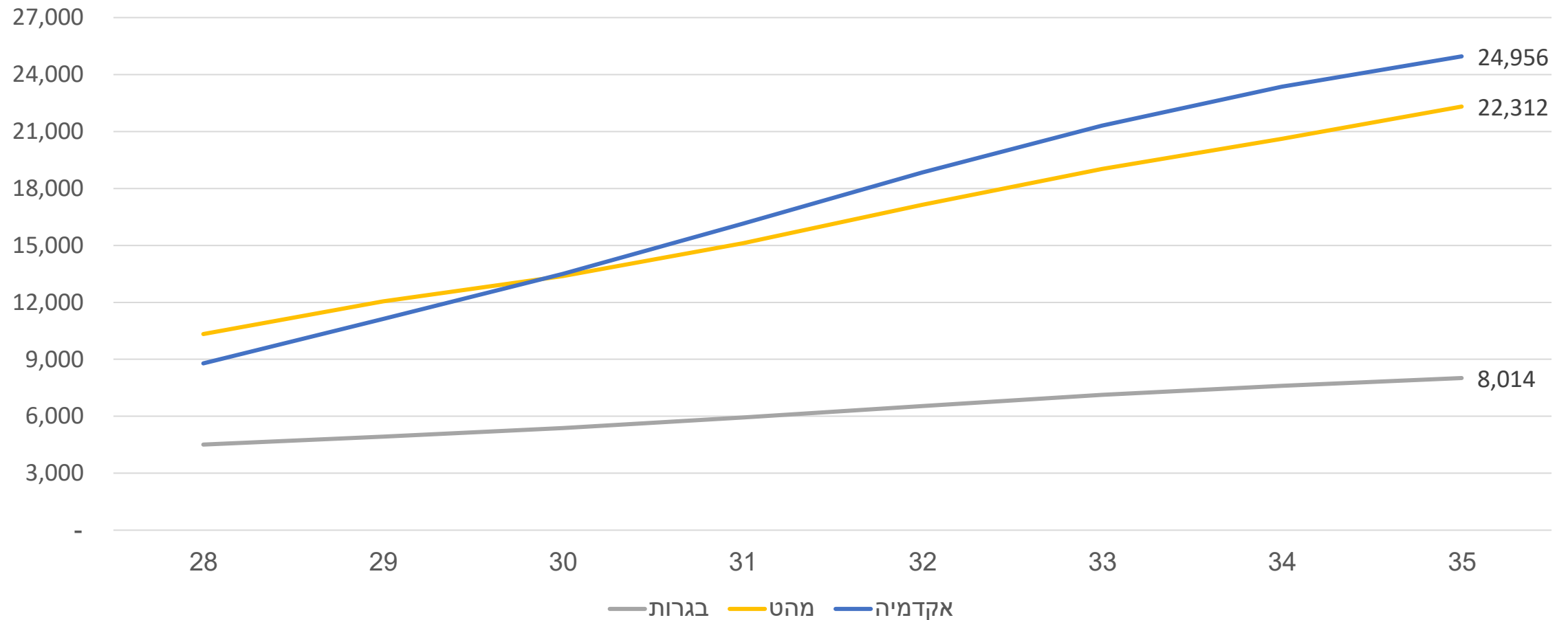
גברים ערבים

גברים יהודים
(לא חרדים)

חזרה

השכלה אקדמית עבור גברים יהודים (לא חרדים) פותחת פער לטובה על פני הגיל ביחס לדיפלומה ממה"ט

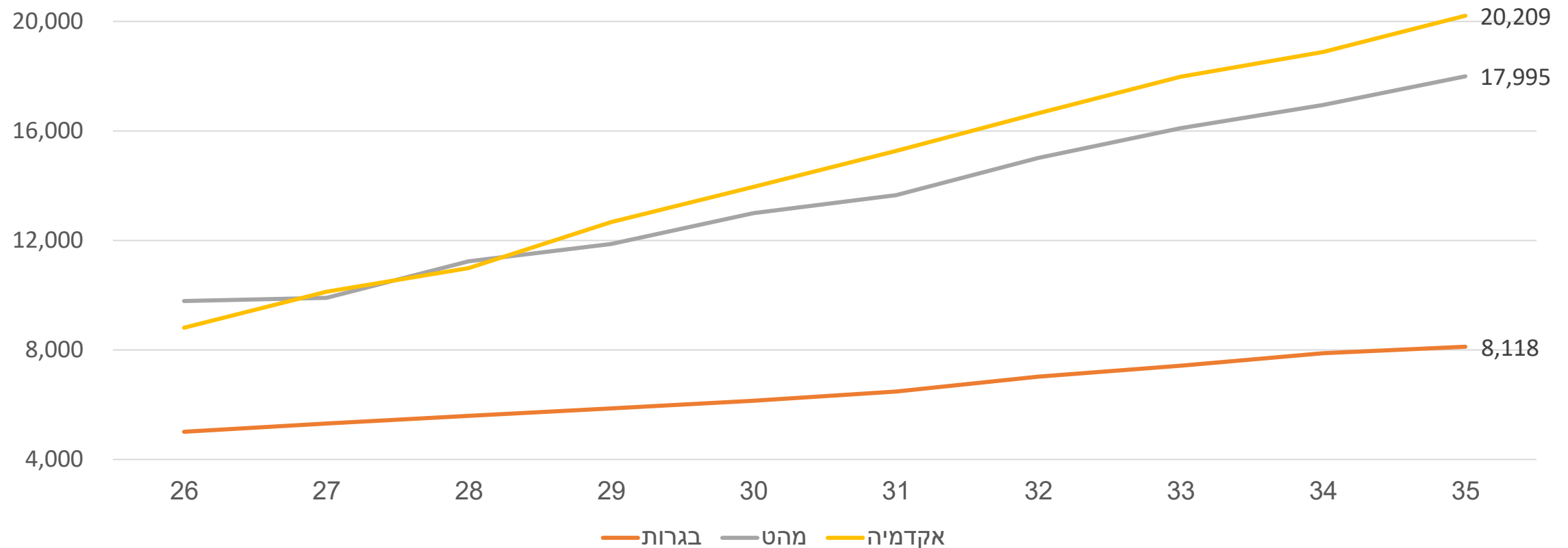
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, גברים יהודים (לא חרדים), ילדי 1984 לפי הגיל

[חזרה](#)

השכלה על תיכונית הינה מקפצה משמעותית לגברים ערבים

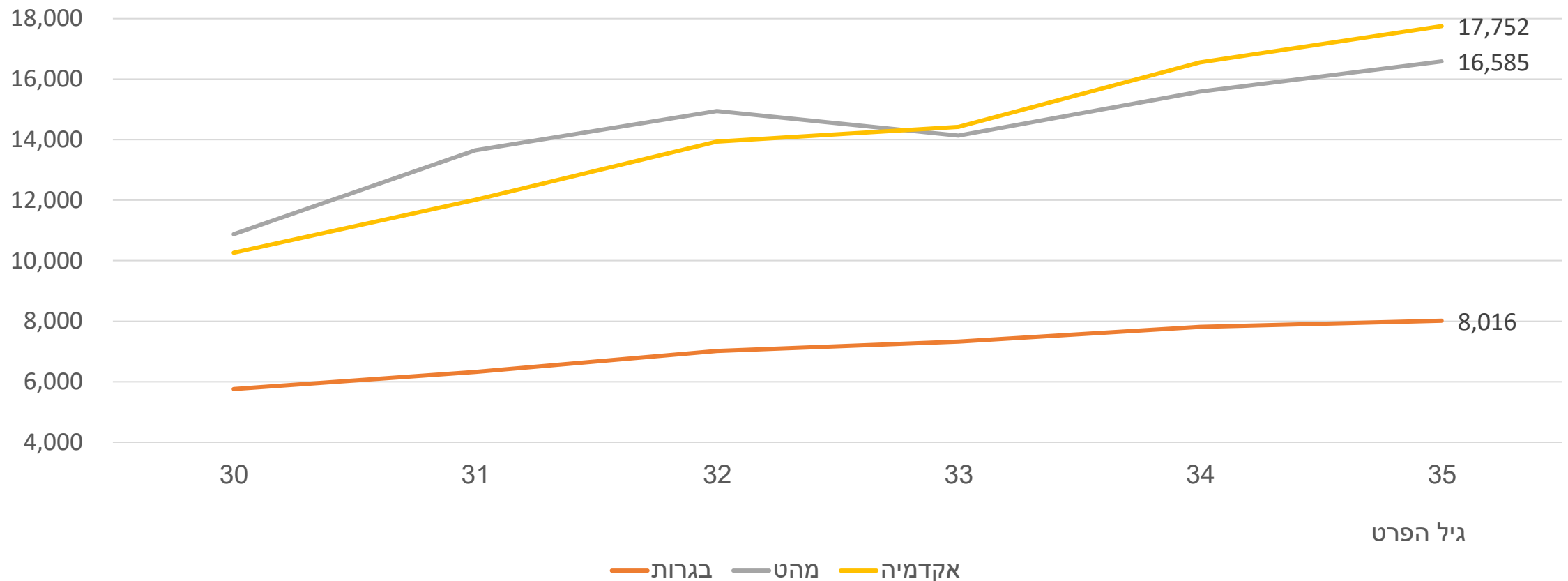
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, גברים ערבים ילדי 1984 לפי הגיל

[חזרה](#)

השכלה על תיכונית הינה מקפצה משמעותית לגברים ממוצא אתיופי

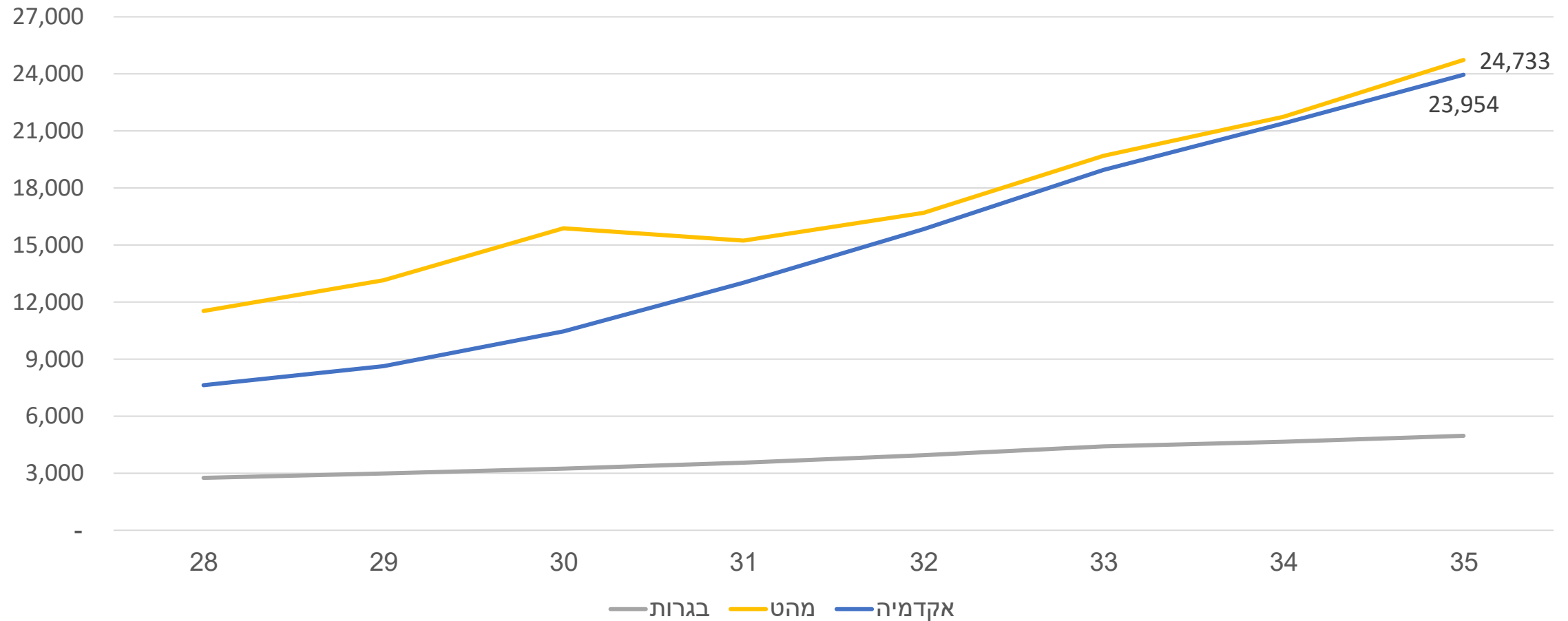
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, גברים ממוצא אתיופי
ילדי שנת 1984

[חזרה](#)

השכלה על-תיכונית היא מקפצת שכר משמעותית לגברים החרדים

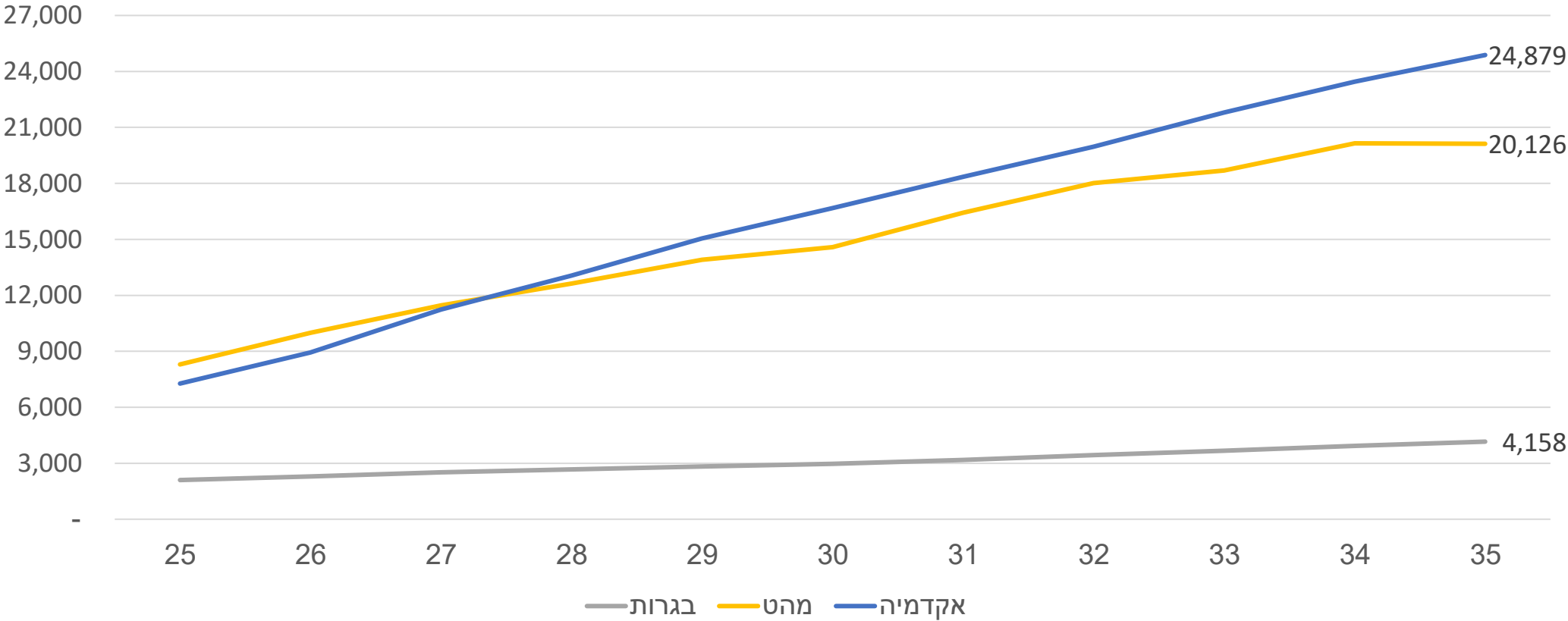
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, גברים חרדים, ילדי 1984 לפי הגיל

[חזרה](#)

השכלה אקדמית עבור נשים יהודיות (לא חרדיות) פותחת פער לטובה על פני הגיל ביחס לדיפלומה ממה"ט

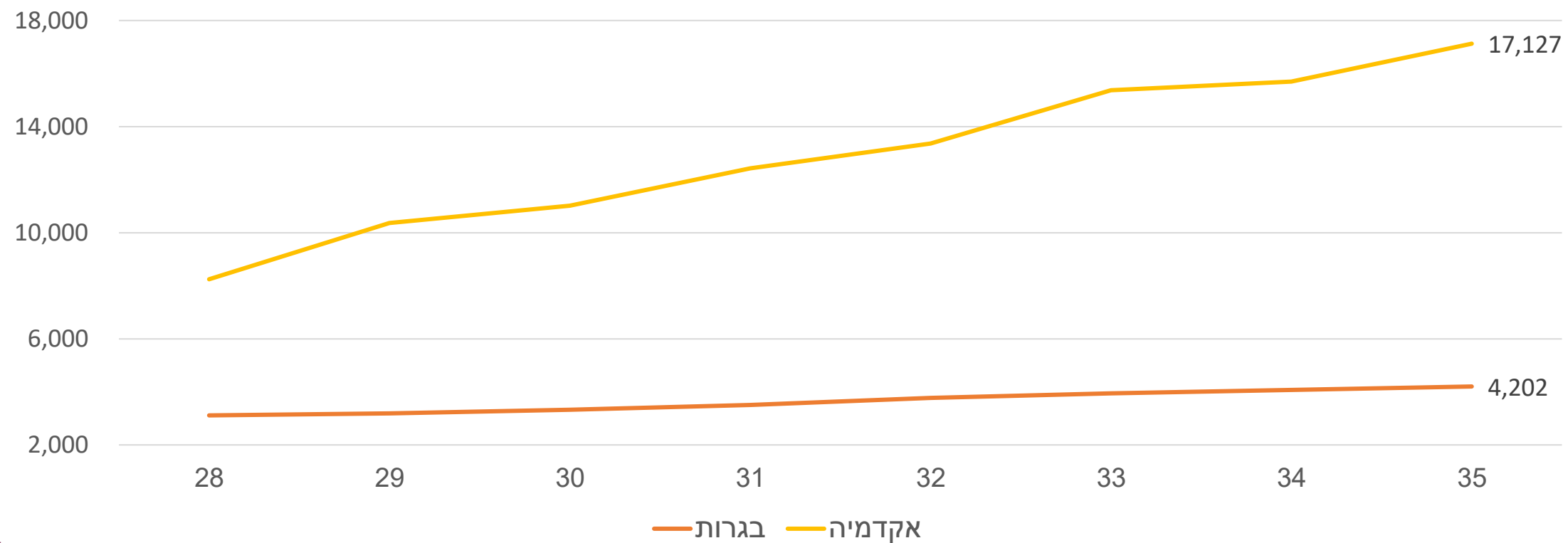
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, נשים יהודיות (לא חרדיות) ילידות 1984

[חזרה](#)

השכלה אקדמית היא מקפצת שכר משמעותית לנשים ממוצא אתיופִי ביחס לנשים בגילן ללא השכלה זו

התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, נשים ממוצא אתיופִי
ילידות שנת 1984, לפי גיל

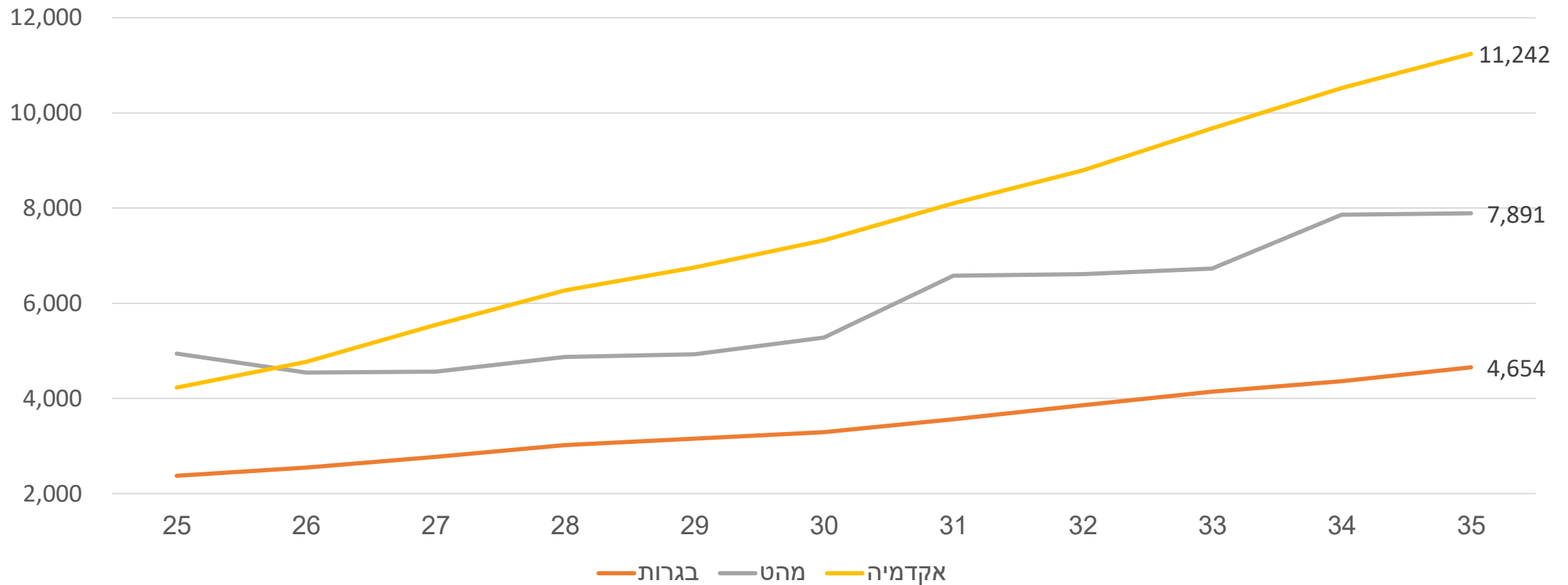
חזרה

*אין התייחסות למדופלמות מה"ט שכן היו מתחת ל-10 בוגרות

הגרפים מציגים את תוואי השכר של הפרט הממוצע (מבחינת משתני הרקע שלו) בהבחנה לפי רמת ההשכלה שלו

השכלה על תיכונית לנשים, ובפרט אקדמית, מהווה מקפצה משמעותית לנשים הערביות בשכר ביחס לנשים בגילן

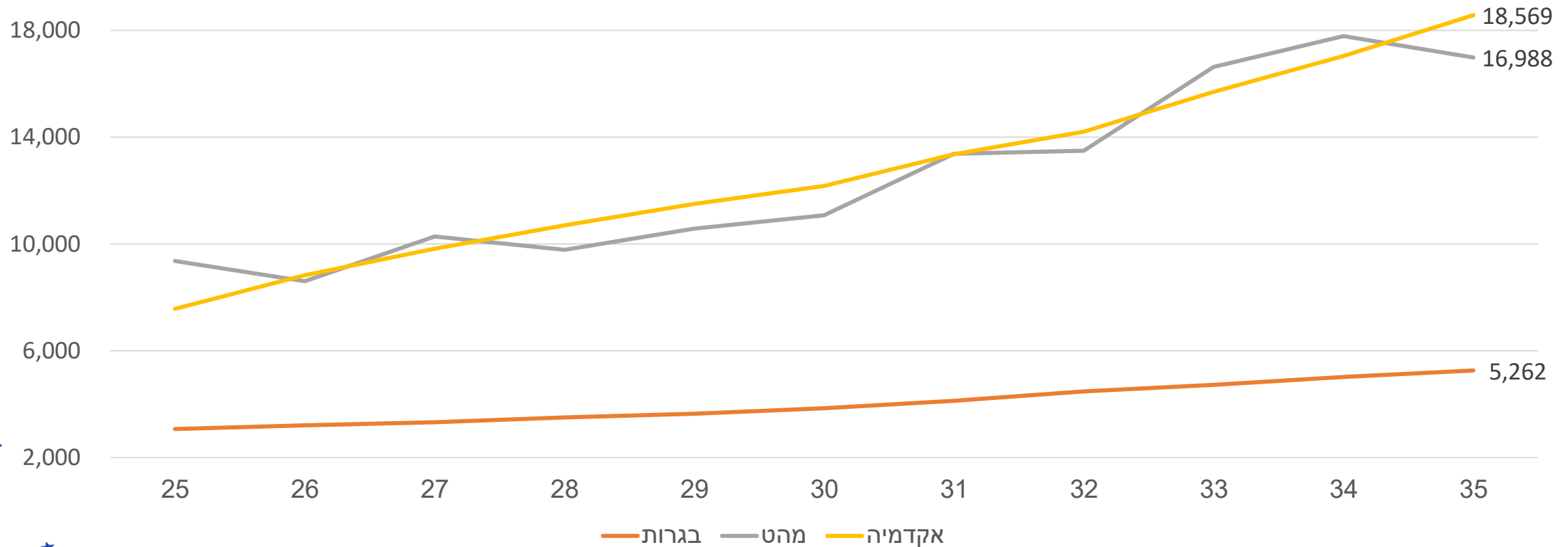
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, נשים ערביות
ילידות שנת 1984, לפי גיל

[חזרה](#)

השכלה על תיכונית לנשים חרדיות מהווה מקפצת שכר, אך הפערים בשכר בין הכשרה במה"ט לבין השכלה אקדמית קטנים

התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, נשים חרדיות
ילידות 1984, לפי הגיל

הגרפים מציגים את תוואי השכר של הפרט הממוצע (מבחינת משתני הרקע שלו) בהבחנה לפי רמת ההשכלה שלו

נשים בוגרות אקדמיה מגיעות לרמות שכר גבוהות על פני השנים ביחס לנשים בגילן שאינן אקדמאיות

□ השכלה על תיכונית (מה"ט/אקדמיה) היא מקפצה משמעותית בשכר ביחס לזכאות לבגרות בלבד.

□ השכלה אקדמית פותחת פער ביחס ללימודים במה"ט על פני שנות הוותק אצל כלל קבוצות הנשים, עם זאת הנשים החרדיות בולטות בכך שאין הבדל שכר מהותיים בין מדופלמות מה"ט לבוגרות אקדמיה.

- חשוב לזכור שאנחנו רואים שכר חודשי ממוצע ללא הבחנה בהיקף המשרה, ולכן ניתן להניח כי השכר הנמוך של הנשים בעלות זכאות לבגרות בלבד הוא גם תוצאה של היקף המשרה שלהן.

נשים ממוצא
אתיופי

נשים חרדיות

נשים ערביות

נשים יהודיות
(לא חרדיות)

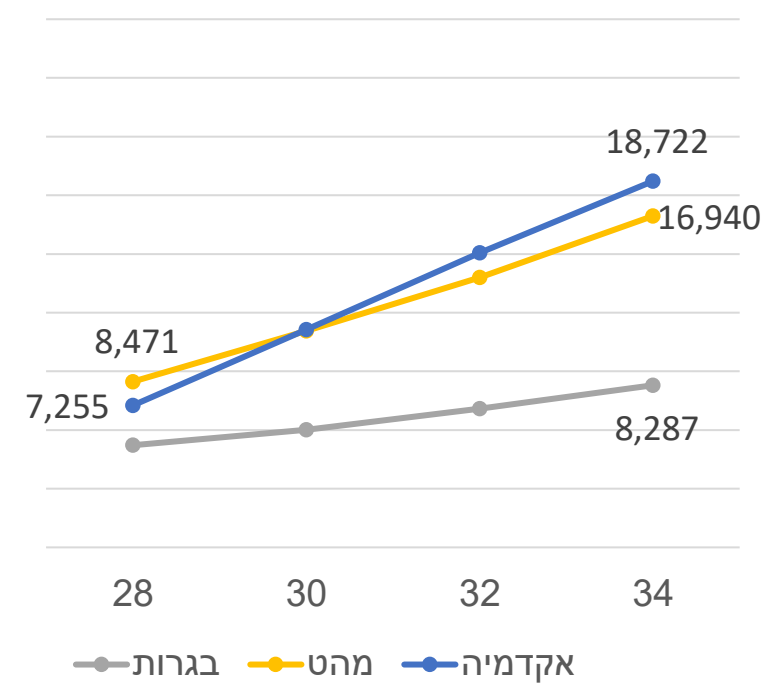
חזרה

השכלה אקדמית היא המסלול עם תוואי השכר הגבוה ביותר, ביחס למה"ט ובגרות, גם עבור נשים מהפריפריה

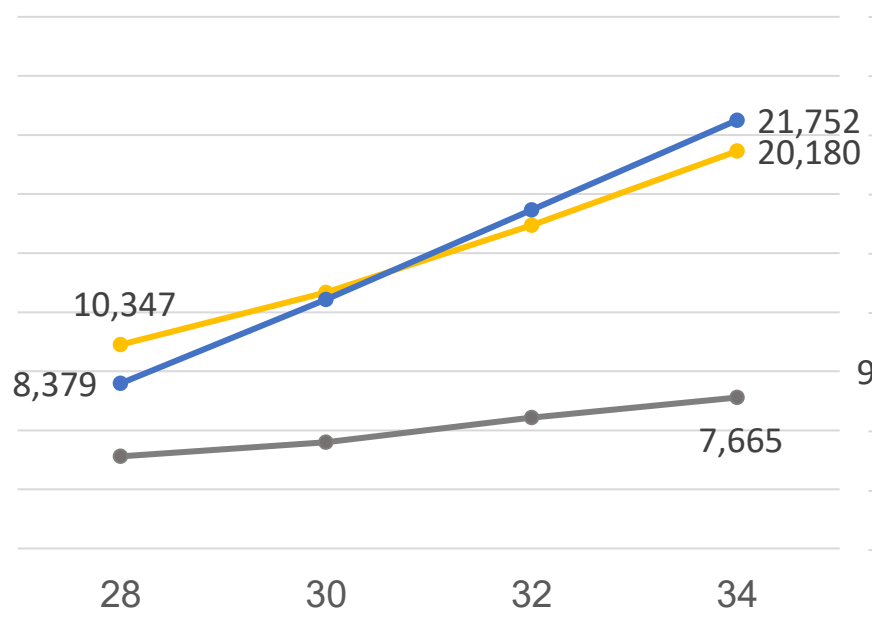
שקופית זו מציגה את מה"ט והאקדמיה במוצק, אך ישנם תחומי לימוד באקדמיה שאינם עדיפים על מה"ט

התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, נשים יהודיות (לא חרדיות)
שנתון לידה 1984, לפי גיל

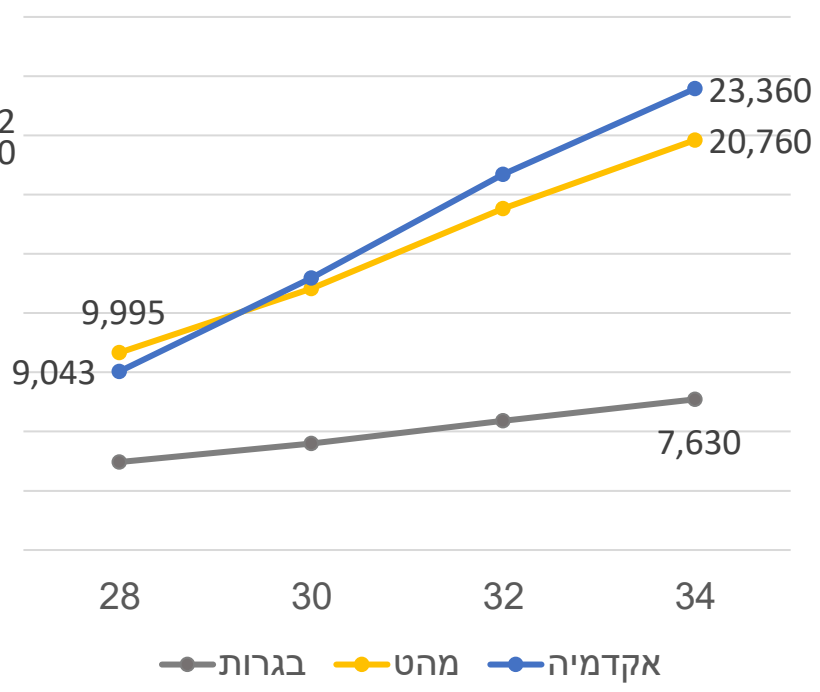
נשים מפריפריה גאוגרפית וחברתית-כלכלית

נשים מפריפריה גאוגרפית בלבד

נשים לא מפריפריה

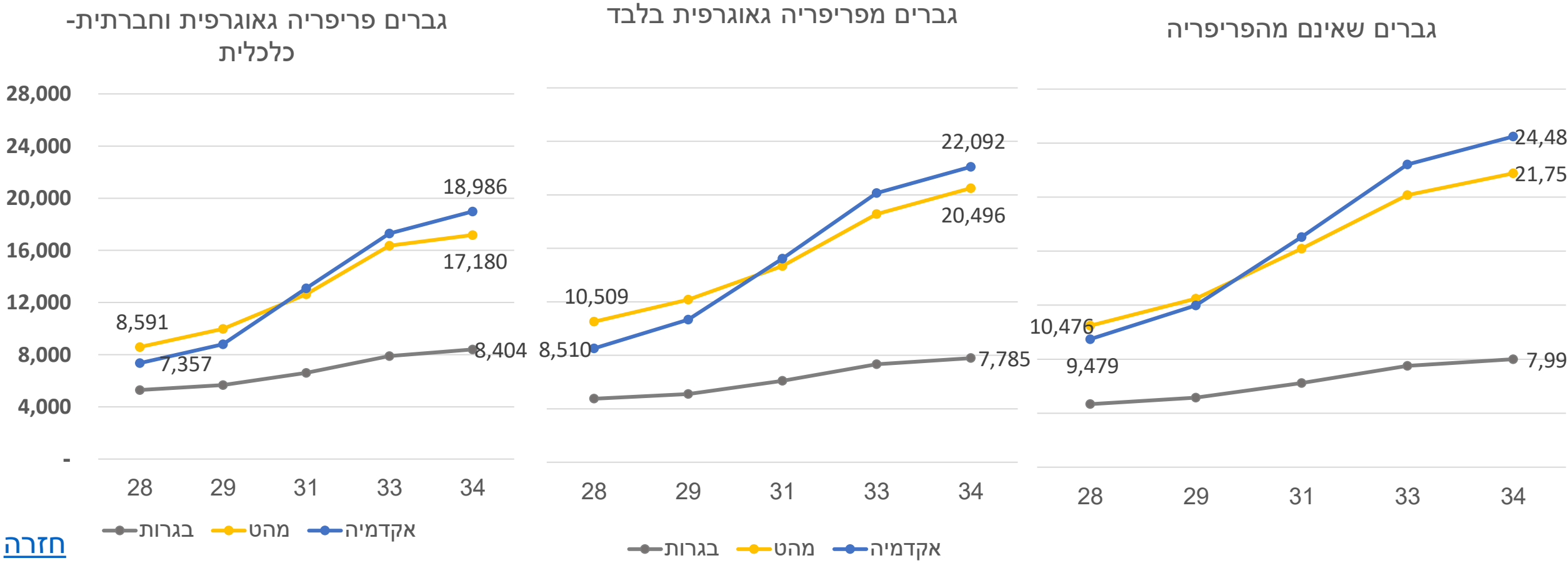

חזרה

הגרפים מציגים את תוואי השכר של אקדמאי ממוצע (מבחינת משתני הרקע) מכל הגדרה (פריפריה גאוגרפית וחברתית-כלכלית, גאוגרפית וכלל לא פריפריה)

השכלה אקדמית היא המסלול עם תוואי השכר הגבוה ביותר, ביחס למה"ט ובגרות, גם עבור גברים מהפריפריה

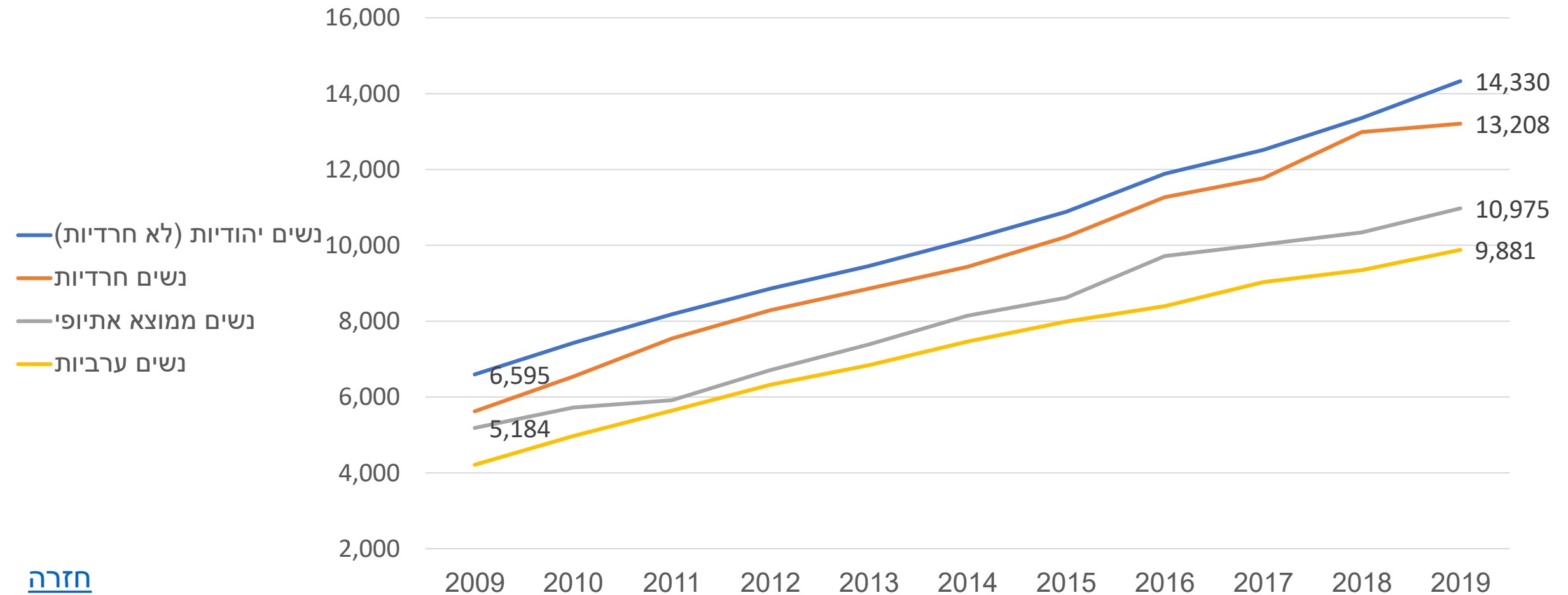
שקופית זו מציגה את מה"ט והאקדמיה במוצק, אך ישנם תחומי לימוד באקדמיה שאינם עדיפים על מה"ט
התפתחות השכר לפי מסלול הכשרה, גברים יהודים (לא חרדים)
שנתון לידה 1984, לפי גיל

חזרה

פערי השכר נשמרים על פני שנות הוותק, בין קבוצות האוכלוסייה השונות

שכר חודשי ממוצע לבוגרות תואר ראשון משנת 2009

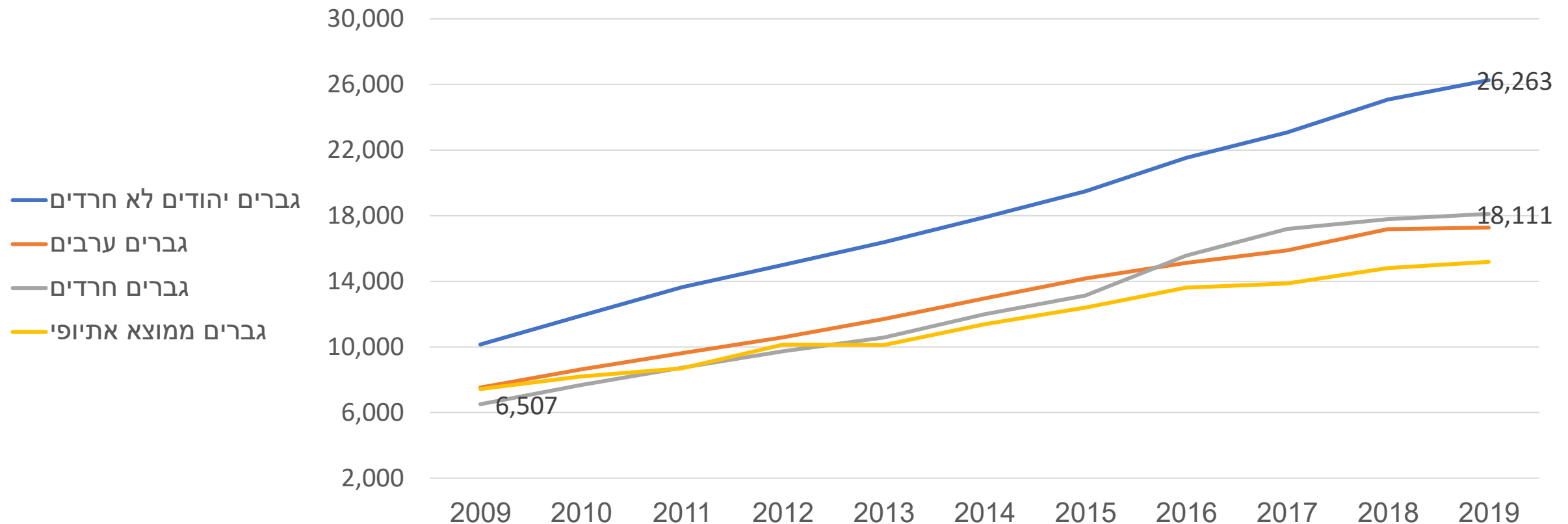

[חזרה](#)

ניתוח מכון אהרן לנתונים המנהליים של הלמ"ס
נתוני השכר מוגדרים רק לשכירים, השכר הינו שכר ראלי לפי בסיס 2021

פערי שכר בין הגברים היהודים הלא חרדים מתרחבים על פני שנות הוותק ביחס לשאר קבוצות האוכלוסייה

שכר חודשי ממוצע לבוגרי תואר ראשון משנת 2009

ניתוח מכון אהרן לנתונים המנהליים של הלמ"ס
נתוני השכר מוגדרים רק לשכירים, השכר הינו שכר ראלי לפי בסיס 2021

תחומי לימוד

מס"ד	תחום לימוד
1	מדעי הרוח
2	חינוך+עו"ס
3	אומנויות
4	כלכלה, חשבונאות, ניהול
5	מדעי החברה- אחר
6	משפטים
7	רפואה
8	סיעוד ורוקחות
9	עזר רפואי- אחר
10	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה
11	הייטק
12	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות
13	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות

חזרה

משוואת הרגרסיה

$$\ln(wage_{it}) = \beta_x X_i + \beta_{YIF} YIF_i + \varepsilon_{it}$$

• i עבור כל קבוצת אוכלוסייה ומגדר

• t עבור כל שנה מסיום התואר $t = 2009, 2010, \dots, 2019$

• X – משתני הרקע של הפרט

• YIF משתנה אינטראקציה של מסלול הכשרה עם השנה מסיום התואר

• מסלול הכשרה-תחום לימוד וסוג מוסד (אוני' או מכללה), ומסלול הנדסאים במה"ט

משתני הרקע של הפרט

□ בתוך כל קבוצת אוכלוסייה ישנה הטרוגניות נצפית בין הפרטים ולכן יש צורך "לשלוט" על משתני הרקע.

□ לאורך כל הניתוחים נשלוט במשתני הרקע הבאים:

□ מהו מספר האחים בגיל 17 של הפרט?

□ האם אחד מההורים הוא אקדמאי?

□ האם הפרט נבחן בבחינה פסיכומטרית?

□ האם הפרט בעל בגרות 'טק'? (5 יח"ל במתמטיקה ואנגלית, ופיזיקה או מדעי-המחשב כמקצוע מוגבר)

□ האם לפרט יש בגרות המאפשרת כניסה לאקדמיה? (בגרות עם לפחות 4 יח"ל אנגלית)

□ השנה או הגיל שבה הפרט סיים את הכשרות העל-תיכונית (מה"ט או אקדמיה)

חזרה

ערך נוכחי של תקבולי השכר עבור בוגרי 2009

חרדים

ויהודים

ממוצא

אתיופי

ערבים

גברים ונשים

יהודים
(לא חרדים)

נשים שאינן
מהפריפריה

גברים שאינם
מהפריפריה

נשים מפריפריה
גאוגרפית

גברים מפריפריה
גאוגרפית

נשים מפריפריה
גאוגרפית
וחברתית-כלכלית

גברים מפריפריה
גאוגרפית
וחברתית-כלכלית

חזרה

"מפת פערים" עבור גברים שאינם מהפריפריה שהם בוגרי השכלה אקדמית או טכנולוגית משנת 2009

גברים יהודים (לא חרדים) שאינם מפריפריה	
687,901	חינוך+עו"ס (מכללה)
713,542	חינוך+עו"ס (אוני)
741,933	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות (מכללה)
769,076	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה (מכללה)
772,327	עזר רפואי- אחר (שני המוסדות)
773,907	מדעי הרוח (מכללה)
944,494	מדעי הרוח (אוני)
1,010,071	כלכלה, חשבונאות, ניהול (מכללה)
1,016,032	כלכלה, חשבונאות, ניהול (אוני)
1,036,868	סיעוד ורוקחות (שני המוסדות)
1,054,365	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות (אוני)
1,061,377	משפטים (מכללה)
1,091,242	מה"ט
1,122,519	מדעי החברה- אחר (אוני)
1,123,456	מדעי החברה- אחר (מכללה)
1,164,590	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (מכללה)
1,185,416	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה (אוני)
1,233,934	משפטים (אוני)
1,377,718	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (אוני)
1,546,936	הייטק (מכללה)
1,757,269	הייטק (אוני)

חזרה

הטבלה מציגה חישוב ערך נוכחי (לשנת סיום הלימודים-2009) של תקבולי השכר על פני העשור, כאשר הריבית להיוון הינה 4.5%

"מפת פערים" עבור גברים מהם מפריפריה גאוגרפית בלבד שהם בוגרי השכלה אקדמית או טכנולוגית משנת 2009

גברים מפריפריה גאוגרפית בלבד	
967,454	כלכלה, חשבונאות, ניהול (מכללה)
998,844	מדעי החברה- אחר (אוני)
1,014,357	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (אוני)
1,079,169	משפטים (מכללה)
1,162,909	כלכלה, חשבונאות, ניהול (אוני)
1,181,926	מדעי החברה- אחר (מכללה)
1,237,670	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (מכללה)
1,252,490	משפטים (אוני)
1,528,027	מה"ט
1,576,020	הייטק (מכללה)
2,088,259	הייטק (אוני)

חזרה

הטבלה מציגה חישוב ערך נוכחי (לשנת סיום הלימודים-2009) של תקבולי השכר על פני העשור, כאשר הריבית להיוון הינה 4.5%

"מפת פערים" עבור גברים שהם מפריפריה הן גאוגרפית והן חברתית-כלכלית שהם בוגרי השכלה אקדמית או טכנולוגית

משנת 2009

גברים מפריפריה הן גאוגרפית והן חברתית-כלכלית	
938,533	מדעי החברה- אחר (אוני)
1,049,673	משפטים (מכללה)
1,103,168	מה"ט
1,135,156	מדעי החברה- אחר (מכללה)
1,172,457	כלכלה, חשבונאות, ניהול (אוני)
1,184,455	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (מכללה)
1,243,702	כלכלה, חשבונאות, ניהול (מכללה)
1,364,315	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (אוני)
1,583,245	הייטק (מכללה)
1,822,845	הייטק (אוני)

חזרה

הטבלה מציגה חישוב ערך נוכחי (לשנת סיום הלימודים-2009) של תקבולי השכר על פני העשור, כאשר הריבית להיוון הינה 4.5%

"מפת פערים" עבור נשים שאינן מהפריפריה שהן בוגרות השכלה אקדמית או טכנולוגית משנת 2009

נשים יהודיות (לא חרדיות) שאינן מהפריפריה	
570,290	מדעי הרוח (מכללה)
620,082	עזר רפואי- אחר (שני המוסדות)
621,436	חינוך+עו"ס (מכללה)
637,233	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה (מכללה)
654,852	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות (מכללה)
670,784	חינוך+עו"ס (אוני)
685,651	מדעי החברה- אחר (אוני)
697,672	מה"ט
736,061	כלכלה, חשבונאות, ניהול (אוני)
746,877	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות (אוני)
749,717	כלכלה, חשבונאות, ניהול (מכללה)
837,472	מדעי הרוח (אוני)
839,862	משפטים (מכללה)
860,247	סיעוד ורוקחות (שני המוסדות)
886,447	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (מכללה)
900,803	מדעי החברה- אחר (מכללה)
905,290	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה (אוני)
971,247	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (אוני)
1,028,867	משפטים (אוני)
1,183,083	הייטק (מכללה)
1,212,615	הייטק (אוני)

חזרה

הטבלה מציגה חישוב ערך נוכחי (לשנת סיום הלימודים-2009) של תקבולי השכר על פני העשור, כאשר הריבית להיוון הינה 4.5%

"מפת פערים" עבור נשים שהן מפריפריה גאוגרפית שהן בוגרות השכלה אקדמית או טכנולוגית משנת 2009

נשים מפריפריה גאוגרפית	
581,226	עזר רפואי- אחר (שני המוסדות)
635,226	משפטים (מכללה)
639,765	כלכלה, חשבונאות, ניהול (אוני)
670,246	חינוך+עו"ס (מכללה)
677,789	מה"ט
733,443	כלכלה, חשבונאות, ניהול (מכללה)
791,654	מדעי החברה- אחר (מכללה)
952,403	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות (מכללה)

חזרה

הטבלה מציגה חישוב ערך נוכחי (לשנת סיום הלימודים-2009) של תקבולי השכר על פני העשור, כאשר הריבית להיוון הינה 4.5%

"מפת פערים" עבור נשים שהן מהפריפריה גאוגרפית וחברתית-כלכלית, שהן בוגרות השכלה אקדמית או טכנולוגית משנת 2009

נשים מפריפריה הן גאוגרפית והן חברתית-כלכלית	
324,052	מדעי הרוח (מכללה)
425,130	משפטים (מכללה)
428,168	כלכלה, חשבונאות, ניהול (מכללה)
448,567	חינוך+עו"ס (מכללה)
453,616	מה"ט
490,863	כלכלה, חשבונאות, ניהול (אוני)
529,821	מדעי החברה- אחר (מכללה)
682,010	סיעוד ורוקחות (שני המוסדות)
821,834	מדעי הרוח (אוני)

חזרה

דירוג תחומי הלימוד לערבים

נשים

נשים ערביות	
301,152	מדעי החברה- אחר_אוני
439,366	מה"ט
447,982	כלכלה, חשבונאות, ניהול_מכללה
492,068	כלכלה, חשבונאות, ניהול_אוני
506,130	מדעי הרוח_אוני
540,287	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות_מכללה
557,439	משפטים_מכללה
585,763	אומנויות_אוני
591,263	הייטק_אוני
593,496	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה_מכללה
602,977	מדעי הרוח_מכללה
605,471	משפטים_אוני
619,104	חינוך+עו"ס_מכללה
626,883	אומנויות_מכללה
647,863	הייטק_מכללה
655,496	מדעי החברה- אחר_מכללה
658,854	חינוך+עו"ס_אוני
676,160	עזר רפואי- אחר_שני המוסדות
701,791	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה_אוני
725,653	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות_אוני
821,603	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות_אוני
854,227	סיעוד ורוקחות_שני המוסדות

גברים

גברים ערבים	
679,018	משפטים_מכללה
693,828	משפטים_אוני
718,333	מדעי הרוח_מכללה
718,582	חינוך+עו"ס_אוני
753,340	מדעי הרוח_אוני
808,431	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה_אוני
844,925	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות_מכללה
846,443	כלכלה, חשבונאות, ניהול_אוני
853,160	מתמטיקה סטטי' ופיזיקה_מכללה
858,665	כלכלה, חשבונאות, ניהול_מכללה
880,758	מה"ט
927,770	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות_מכללה
930,987	מדעי החברה- אחר_מכללה
961,533	ביולוגיה+כימיה+ חקלאות_אוני
981,421	הנדסה (שאינה הייטק) ואדריכלות_אוני
983,749	מדעי החברה- אחר_אוני
999,751	חינוך+עו"ס_מכללה
1,078,883	הייטק_מכללה
1,188,907	עזר רפואי- אחר_שני המוסדות
1,497,860	סיעוד ורוקחות_שני המוסדות
1,513,087	הייטק_אוני

חזרה

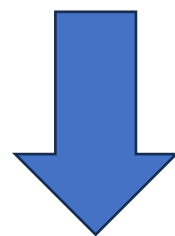
השוואה בערכים הנוכחיים של תקבולי השכר בין גברים ונשים חרדיים וממוצא אתיופי

תחום לימוד_מוסד		גברים חרדים		נשים חרדיות		גברים ממוצא אתיופי		נשים ממוצא אתיופי	
מדעי הרוח+חינוך+עו"ס_אוני' מדעי הרוח+חינוך+עו"ס_מכללה מדעי החברה_אוני' מדעי החברה_מכללה עזר רפואי מדעים מדויקים, הייטק והנדסה_אוני' מדעים מדויקים, הייטק והנדסה_מכללה ביולוגיה, כימיה_אוני' ביולוגיה, כימיה_מכללה מה"ט	1,110,734	751,538	472,720	652,235					
	1,038,468	528,469	652,952	780,728					
		779,173	545,259	603,546					
	1,087,281	835,277	477,185	586,859					
		576,748	-	853,176					
		920,595	-	-					
	1,100,440	1,189,016	552,901	-					
		797,132	522,662	-					
		580,149	-	-					
	873,846	1,023,888	625,748	-					

[חזרה](#)

לימודי תואר שני לשאר קבוצות האוכ'

- קיים מיעוט תצפיות של פרטים מהחברה הערבית, החרדית והאתיופית הממשיכים ללימודי תואר שני.
- בקרב מיעוט הפרטים שממשיכים ללימודי תואר שני, ניכר כי קיימת פרמיה חיובית בכל שנה מסיום הלימודים ביחס לבוגרי תואר ראשון בלבד.

- האם פרמיית השכר לבוגרי תואר שני מוסברת על-ידי כך שהפרטים הללו משתלבים בתפקידים בכירים יותר או מתקדמים במקום העבודה בצורה מהירה יותר?

פערים מגדריים

- פערי השכר בין גברים ונשים מהחברה היהודית (לא חרדית) בקרב בוגרי תואר שני (בהינתן תחום הלימוד בתואר הראשון) הם **מעל 17% בשנה** ואף מגיעים **למעל 40% בשנים מסוימות**.

פערי שכר בין נשים וגברים מהחברה היהודית (לא חרדית) בקרב מסיימי תואר שני, לפי תחום לימוד (בתואר הראשון)

שנה השכר	מדעי הרוח	מדעי החברה	מדעים	הייטק והנדסה
2014	29%	36%	21%	18%
2015	29%	36%	21%	17%
2016	29%	39%	25%	27%
2017	31%	43%	34%	23%
2018	34%	42%	37%	18%
2019	30%	43%	45%	21%

[חזרה](#)

הצעות למחקרי המשך

- שימוש בנתוני המחקר ובמתודולוגיה לצורך ביצוע סימולציות על הרקע של הפרטים מקבוצות אוכלוסיות שונות
- בחינת סיבות לפערים בין מסלולי לימוד שונים בתוך כל קבוצת אוכלוסיות ומגדר לפי משתנים שונים, לדוגמא- ענף כלכלי, היקף משרה וכו'.
- בחינת פערי שכר מגדריים בהינתן מסלולי השכלה דומים- האם הם מוסברים על-ידי היקף המשרה, סוג התפקיד (האם הוא ניהולי?) וכו'
- מחקר עומק על החברה האתיופית- בחינת החסמים והאתגרים לאורך כל התחנות של הפרט משלב התיכון, דרך רכישת השכלה על-תיכונית ועד השתלבות בשוק העבודה
- בחינת האפקטיביות ודיוק התוכניות הפועלות באקדמיה לצורך חיבור הקורסים באקדמיה לשוק העבודה, בדגש על מיקוד בתחומי לימוד בהם עולה ממפות הפערים שיש צורך בהתערבות (פערים בין היהודים (לא חרדים) לשאר הקבוצות.

הצעות למחקרי המשך בנושא יהודים מהפריפריה

□ מחקר עומק על תחומי לימוד בהם יש פערים בתוואי השכר - זיהוי הסיבות לפערים בין פרטים מהפריפריה לפרטים שאינם, בהינתן מסלול לימודים דומה. במחקר נתמקד במשתנים שעשויים להסביר חלק מהפערים, כגון: הענף הכלכלי בו האקדמאים השתלבו, מקום המגורים שלהם לאחר סיום התואר ומיקום מקום העבודה, וכן העמקה בהבדלים במאפייניהם

□ אפיון הבוגרים בתחומי לימוד בהם אין פערים בתוואי השכר - זיהוי ומיפוי הדמיון והשוני בין הבוגרים מהפריפריה לאלה שאינם במסלולי לימוד אלה. דוג' לשאלות- האם יש הבדלים במיקום מקום העבודה ביחס למיקום המגורים שלהם? האם משתני הרקע שלהם דומים/שונים? וכד'

□ זיהוי החסמים והפערים המובילים לנוכחות נמוכה של פרטים מהפריפריה בתחומי לימוד המדורגים גבוה עבור פרטים שאינם מהפריפריה - היצע מוסדות הלימוד וכן תחומי הלימוד הללו באזור מיקום המגורים, פוטנציאל תעסוקתי באזור, מאפייני רקע כחסמים (פסיכומטרי, איכות הבגרות) ועוד

חזרה

יודגש, כי שלושת המחקרים שהוצעו דורשים הן חלק כמותני והן חלק איכותני, לצורך יצירת תמונה מלאה על הנושא

יצוג יתר* באקדמיה לנשים ביחס לגברים ייצוג חסר** באקדמיה לחרדים, ערבים, יוצאי אתיופיה

התפלגות הבוגרים לפי קבוצות אוכלוסייה ומגדר
(שיעור הקבוצה מתוך השנתון המוגדר)
לבוגרי תואר ראשון בשנת 2009

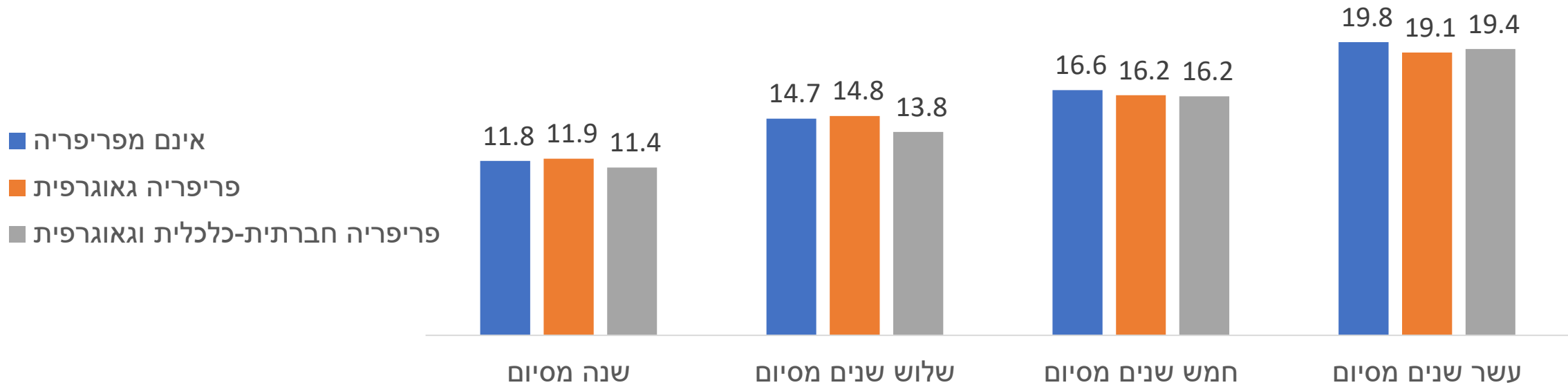
חלקן של בוגרות תואר ראשון (חלקן באוכלוסייה)	סה"כ בוגרות	נשים לפי קבוצות אוכלוסייה	חלקם של בוגרי תואר ראשון (חלקם באוכלוסייה)	סה"כ בוגרים	גברים לפי קבוצות אוכלוסייה
49.5% (36.6%)	11,253	נשים יהודיות (לא חרדיות)	38.2% (36.1%)	8,702	גברים יהודים (לא חרדים)
6.9% (8.5%)	1,579	נשים ערביות	2.8% (8.2%)	646	גברים ערבים
1.3% (4.2%)	303	נשים חרדיות	0.3% (4.5%)	76	גברים חרדים
0.4% (0.8%)	113	נשים ממוצא אתיופי	0.2% (0.8%)	51	גברים ממוצא אתיופי
58.1% (50.1%)	13,248		41.5% (49.6%)	9,475	

[חזרה](#)

* ייצוג יתר- אם שיעורם בקרב בוגרי תואר ראשון גבוה משיעורם באוכלוסייה
 ** ייצוג חסר- אם שיעורם בקרב בוגרי תואר ראשון נמוך משיעורם באוכלוסייה

פערי שכר קטנים (2%-6%) בין גברים אקדמאים מהפריפריה (בשתי ההגדרות) נשמרים על פני השנים ביחס לגברים שאינם מהפריפריה

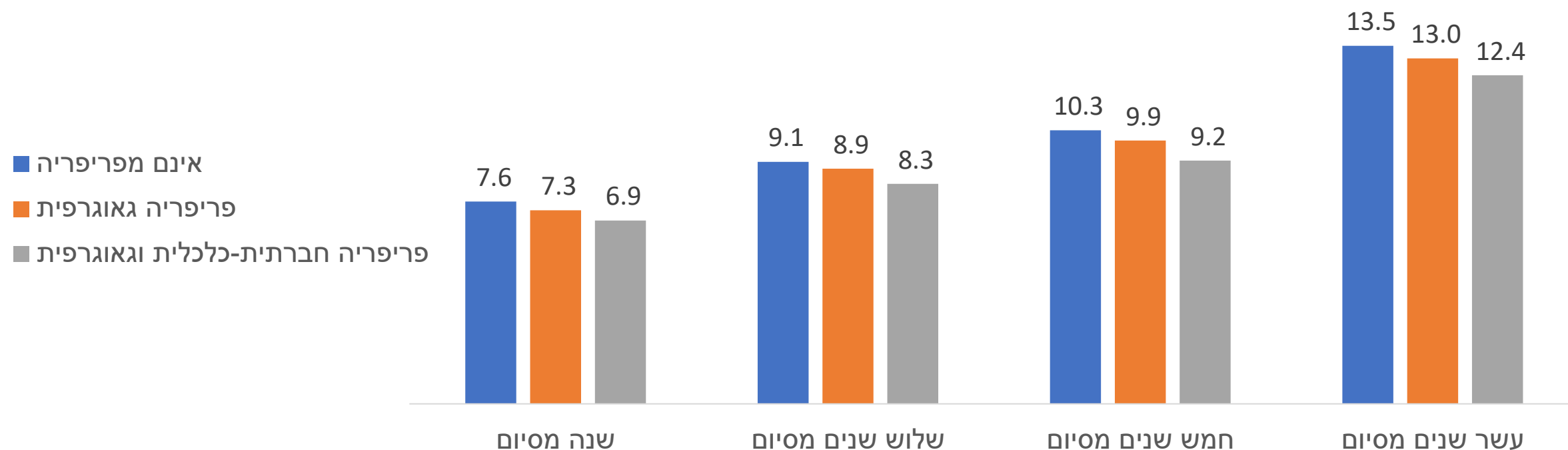
שכר ממוצע לבוגרי תואר ראשון, בוגרי שנת 2009
גברים יהודים (לא חרדים), הבחנה לפי סוג פריפריה
(אלפי ש"ח)

חזרה

פערי שכר בין נשים אקדמאיות שהן מהפריפריה (9%-12%) שנשמרים על פני השנים

שכר ממוצע לבוגרות תואר ראשון, בוגרות שנת 2009
נשים יהודיות (לא חרדיות), הבחנה לפי סוג פריפריה
(אלפי ש"ח)

חזרה